

पत्रालयद्वारासंस्कृतम्

संस्कृतभारती

प्रवेशः प्रश्नपत्रम्

जून २०२१

अङ्काः - 100

अ) समुचितम् उत्तरं लिखत । (Choose the correct answer – Any 10)

10x1=10

१. "इयं" शब्दस्य द्विवचनं किम्? (इमौ, इदम्, इमे)
२. कति तिङ् प्रत्ययाः सन्ति ? (९, १८, २१)
३. "भाषिष्यते" इत्यत्र कः लकारः? (लङ्, लृट्, लट्)
४. देशं प्रति आदरं दर्शयितुं का विभक्तिः प्रयुज्यते ? (सप्तमी, द्वितीया, षष्ठी)
५. नैषधीयचरितं _____ रचितवान् । (शूद्रकः, माघः, श्रीहर्षः)
६. इदानीं _____ समयः ? (कति, कः, किम्)
७. सीमन्तिनीषु का शान्ता ? (पार्वती, लक्ष्मीः, सीता)
८. वैद्यः _____ औषधं यच्छति । (रुग्णाय, रुग्णम्, रुग्णस्य)
९. "नर्तकः" पदस्य स्त्रीलिङ्गरूपं किम्? (नर्तिका, नर्तकी, नर्तका)
१०. विद्यां कथं साधयेत् ? (कणशः, क्षणशः, शनैः)
११. सः कार्यालयं न गतवान्, _____ अस्वास्थ्यम् अस्ति । (ततः, यतः, अतः)
१२. ग्रन्थालये _____ पुस्तकानि सन्ति । (चतुरनवतिः, चतुःनवतिः, चतुर्नवतिः)

आ) संस्कृतेन उत्तरं लिखत । (Write the answers in Samskritam – Any 10)

10x1=10

१. महतां क्रियासिद्धिः कुत्र भवति?
२. कः कस्य मुखे अपतत्?

३. "कृषिम् इत् कृषस्व" इति कस्मिन् वेदे दत्तं अस्ति?
४. उभयपदीधातोः एकम् उदाहरणं लिखतु ।
५. कति लकाराः सन्ति?
६. काश्मीरपुरवासिनी का?
७. कति रूपकाणि सन्ति?
८. "तिष्ठति" क्रियापदस्य क्त्वान्तं रूपं लिखतु ।
९. सज्जनाः किं वदन्ति?
१०. "हरिः" शब्दस्य षष्ठी एकवचनं किम्?
११. अतिथयः केन मोदन्ते ?
१२. रामः सोमः च किम् अकरोत् ?

इ) यथोचितं योजयत । (Match the following)

5x1/2 = 2 1/2

१. देवाः	पतञ्जलिः
२. महाभाष्यम्	लिखाम
३. महिले	त्रायन्ते
४. वयम्	भट्टोजिदीक्षितः
५. सिद्धान्तकौमुदी	धावतः

ई) संस्कृतपदानि लिखत । (10 प्रश्नानाम्)

10x1/2=5

(Translate any 10 words to Samskritam)

- १) Parrot २) Mother-in-law ३) Police ४) Madam ५) Foot-rug ६) Fridge
 ७) Window ८) Punching Machine ९) Curry leaves १०) Knee ११) Carrot १२) Plate

उ) मातृभाषया/ आङ्ग्लभाषया अर्थं लिखत । (10 प्रश्नानाम्)

10x1/2=5

(Translate any 10 words to Mother tongue or English)

- १) चर्म २) कूष्माण्डकः ३) मन्थानः ४) गर्दभः ५) दंशकम् ६) वृत्तिः ७) संवत्सरः

८) नटः ९) स्नेहितः १०) मुकुलम् ११) पनसम्

ऊ) द्वयोः प्रहेलिकयोः अर्थं लिखित्वा परिहरत ।

2x2=4

(Solve any 2 riddles with the meanings)

१) पुरुषः कीदृशो वेत्ति प्रायेण सकलाः कलाः ।

मध्यवर्णद्वयं त्यक्त्वा ब्रूहि कः स्यात् सुरालयः ॥

२) अस्थि नास्ति शिरो नास्ति बाहुरस्ति निरङ्गुलिः ।

नास्ति पादद्वयं गाढम् अङ्गमालिङ्गति स्वयम् ॥

३) वृक्षाग्रवासी न च पक्षिराजः त्रिनेत्रधारी न च शूलपाणिः ।

त्वग्वस्त्रधारी न च सिद्धयोगी जलं च बिभ्रन्न घटो न मेघः ॥

ए) सुभाषितयोः अर्थं लिखत ।

(Write the meaning of any 2 subhashitams)

2x2 1/2=5

१) त्यजेदेकं कुलस्यार्थं ग्रामस्यार्थं कुलं त्यजेत् ।

ग्रामं जनपदस्यार्थं आत्मार्थं पृथिवीं त्यजेत् ॥

२) न किञ्चित् सहसा कार्यं कार्यं कार्यविदा क्वचित् ।

क्रियते चेत् विविच्यैव तस्य श्रेयः करस्थितम् ॥

३) उद्यमेनैव सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।

न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः ॥

ऐ) परिवर्तनं कुरुत । (Change the sentences as instructed)

10x1 =10

- १) चतुरः पाठम् अपठत् । (बहुवचनम्)
- २) यूयं त्वरध्वे । (एकवचनम्)
- ३) अहं छात्रा अस्मि । (भूतकालः)
- ४) वयं गीतं गायामः । (प्रेरणा)
- ५) बालकः पुस्तकं नयति । बालकः पठति । (क्त्वान्तं रूपम्)
- ६) सः धनं ददाति । (भविष्यत्कालः)
- ७) अजा चरति । (द्विवचनम्)
- ८) गुरुः छात्रान् अश्लाघत । (वर्तमानकालः)
- ९) मयूर्यः नृत्यं कुर्वन्ति । (क्तवतु)
- १०) सिंहः जलं (पिबति) नदीं गच्छति । (तुमुन्)

ओ) उचितैः रूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत ।

10x1 =10

(Fill in the blanks with the suitable forms of the word given in bracket)

- १) _____ मोदकं रोचते । (बालकः)
- २) _____ आम्रं श्रेष्ठम् । (फलानि)
- ३) पुष्पाणि _____ विकसन्ति । (लता)
- ४) मानवः _____ कार्यं करोति (हस्तौ)
- ५) _____ पुत्रः धर्मराजः । (पाण्डुः)
- ६) अङ्गनाः _____ गायन्ति । (श्लोकाः)
- ७) महाभारतं _____ विस्तृतम् । (रामायणम्)
- ८) वस्त्रं _____ भवति । (तन्तवः)
- ९) कुरूपिणी _____ असूयति । (सुन्दरी)
- १०) _____ पर्णानि पतन्ति । (शाखाः)

औ) सन्दर्भम्, आशयं च लिखत । (३ प्रश्नानाम्)

3x3 =9

(Explain any three with reference to the context)

- १) श्वः प्रभाते वितरणं करिष्यामि । २) कथं फलं प्राप्नोमि ? ३) द्राक्षाफलानि आम्लानि ।
४) इदानीं किं करोमि ?

क) वाक्यप्रयोगं कुरुत । (पञ्चानाम्) (Use in sentences, any 5)

5x1 =5

- १) कदाचित् २) बहिः ३) एव
४) चिन्तयति ५) कृते ६) परिहरति
७) यदि -तर्हि

ख) अधोलिखितं विषयद्वयं विशदयत ।

2x3 =6

(Explain any 2 topics in English or your mother tongue)

- १) सप्तककाराः २) उपसर्गाः ३) वेदाः

ग) दोषान् परिहरत ।

5x1=5

- १) त्वं तत्र अवर्तध्वम् ।
२) अहं ग्रन्थम् अलिखन् ।
३) छात्रः नियमम् उल्लङ्घनं करोति ।
४) जनाः क्षीरम् उष्णीकृत्वा पिबन्ति ।
५) सेवकाः प्रक्षालयन्ते ।

घ) अधोनिर्दिष्टम् एकं विषयं संस्कृतेन लिखत ।

1x6=6

(Write a paragraph on one topic in Samskritam)

- १) रामायणम् २) महाभारतम् ३) मम देशः

ड) उचितं रूपं पूरयत । (Fill in blanks with appropriate forms)

10x1/4=21/2

१) गौरीम्	_____	_____
२) _____	_____	रामैः
३) _____	_____	पठाम
४) वन्दसे	_____	_____
५) _____	_____	ते

च) संस्कृतभाषया परिवर्तनं कुरुत । (Translate to Samskritam)

5x1=5

1. Father wishes to tell a story.
2. Let the bulls graze.
3. Gods come from heaven.
4. You danced yesterday.
5. The one who sings is my elder brother.

1. पिता एक कहानी बताना चाहते हैं ।
2. बैलों को चरने दो ।
3. देवता स्वर्ग से आते हैं ।
4. आपने कल नृत्य किया ।
5. जो गाता है वह मेरा बड़ा भाई है ।

1. தந்தை ஒரு கதை சொல்ல விரும்புகிறார் .
2. காளைகள் மேய்க்கட்டும் .
3. கடவுளார்கள் பரலோகத்திலிருந்து வருகிறார்கள் .
4. நீங்கள் நேற்று நடனமாடினீர்கள் .
5. பாடுபவர் எனது மூத்த சகோதரர் .

1. తండ్రి ఒక కథ చూపవాలని కోరుకుంటాడు
2. ఎద్దులు మేయనీవ్వండి
3. దేవతలు సర్వరంగం నుండి వచ్చారు
4. మేరు నీన నడనన చూసారు
5. పాడవేపాడు నా అననయ్య

1. అంజుని ഒരു കഥ പറയാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നു
2. കുളികൾ മേയട്ടെ
3. ദൈവങ്ങൾ സ്വർഗത്തിൽ നിന്ന് വരുന്നു
4. നിങ്ങൾ ഇന്നലെ നൃത്തം ചെയ്തു
5. ആ പാട്ടുനമ്പൻ എന്റെ മുത്ത സഹോദരനാണ്

1. ತಂದೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ
2. ಎತ್ತುಗಳು ಮೇಯಲಿ
3. ದೇವರುಗಳು ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ
4. ನೀವು ನನ್ನ ನೃತ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ
5. ಹಾಡುವವನು ನನ್ನ ಅಣ್ಣ

1. एक गोष्ट सांगायची वडिलांची इच्छा आहे
2. बैलांना चरू द्या
3. देव स्वर्गातून येतात
4. काल तू नाचलास
5. जो गातो तो माझा मोठा भाऊ आहे

1. పితానె వాతా కడెవాని యెల్లా యె
2. అగ్నియె యెల్లా యె
3. అగ్నియె యెల్లా మాంబి అయె యె
4. నమె గెయెలె నాయె యె
5. యె గాయె యె మారె మోటె అయె యె